

Spis treści

Od Redaktorów	XI
Dedykacja	XIII
O Panu Profesorze <i>Lechu Antonowiczu</i>	XV
Wykaz Autorów	XIX
Wykaz skrótów	XXI
Część I. Państwo i terytorium – zagadnienia ogólne	1
Rozdział I. Państwa a dywersyfikacja prawa międzynarodowego publicznego	3
§ 1. Wprowadzenie	3
§ 2. Dywersyfikacja prawa międzynarodowego – identyfikacja problemu	5
§ 3. Fragmentacja prawa międzynarodowego	9
§ 4. Dywersyfikacja a fragmentacja prawa międzynarodowego	11
§ 5. Podsumowanie	13
Rozdział II. Wjazd na terytorium państwa w świetle zasad wspólnej polityki wizowej Unii Europejskiej	15
§ 1. Wprowadzenie	15
§ 2. Geneza i regulacje wspólnej polityki wizowej	15
§ 3. Zakres obowiązku wizowego	19
§ 4. Wspólne zasady dotyczące formy wiz, ich kategorii i rodzajów	23
§ 5. Kierunki projektowanych zmian wspólnej polityki wizowej	27
§ 6. Podsumowanie	30
Rozdział III. Uznanie państwa powstałego w drodze secesji	32
Rozdział IV. Znaczenie map w rozstrzygnięciu sporów terytorialnych	49
§ 1. Wprowadzenie	49
§ 2. Spór graniczny między Burkina Faso i Nigrem	57
§ 3. Sprawa delimitacji obszarów morskich Zatoki Bengalskiej między Bangladeszem i Indiami	61
§ 4. Podsumowanie	67
Rozdział V. Status prawny i rola państw w społeczności międzynarodowej a podmiotowe granice prawa międzynarodowego	75

Rozdział VI. Sukcesja państw w odniesieniu do obywatelstwa w projekcie Komisji Prawa Międzynarodowego	89
§ 1. Wprowadzenie	89
§ 2. Rys historyczny prac KPM nad zagadnieniem obywatelstwa osób fizycznych w odniesieniu do sukcesji państw	90
§ 3. Projekt artykułów KPM o obywatelstwie osób fizycznych w odniesieniu do sukcesji państw	93
§ 4. Podsumowanie	119
Rozdział VII. Państwa współczesne a obszary morskie. Wybrane zagadnienia	121
§ 1. Wprowadzenie.....	121
§ 2. Pozycja państw w obszarach morskich w świetle UNCLOS	123
§ 3. Państwa a praktyka stosowania Konwencji NZ o prawie morza	126
§ 4. Podsumowanie	132
Rozdział VIII. Państwo a prawo międzynarodowe (wybrane problemy)	133
§ 1. Wprowadzenie	133
§ 2. Otoczenie prawne państwa	133
§ 3. Postrzeganie zmienności	136
§ 4. Państwo jako instytucja w wymiarze historycznym	137
§ 5. Państwo poprzez prawo	140
§ 6. Stratyfikacja państw – wymiar prawny	143
§ 7. Prawo poprzez siłę	146
§ 8. Prawo przeciwko sile	150
§ 9. Podsumowanie	154
Rozdział IX. Ocena rzeczywistego ryzyka poddania jednostki w państwie trzecim traktowaniu sprzecznemu z art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka – najnowsze trendy w orzecznictwie	156
§ 1. Wprowadzenie	156
§ 2. Standard ochrony imigrantów przed rzeczywistym ryzykiem poddania traktowaniu sprzecznemu z art. 3 EKPC w państwie, do którego następuje wydalenie	158
§ 3. Najnowsze orzecznictwo ETPC na gruncie spraw dublińskich	161
§ 4. Orzecznictwo ETPC a zasady odpowiedzialności sformułowane w Artykułach KPM	164
§ 5. Podsumowanie	166
Rozdział X. Granice nowej generacji	168
§ 1. Granice jako wyzwanie	168
§ 2. Nowe podmioty operujące na granicach	173

§ 3. Informatyzacja granic	177
§ 4. Podsumowanie	181
Rozdział XI. Ludność jako element składowy państwa. Uwagi na tle pojęcia tożsamości narodowej i przynależności do narodu	183
§ 1. Wprowadzenie	183
§ 2. Państwo w prawie międzynarodowym	183
§ 3. Ludność państwa	185
§ 4. Pojęcie narodu	186
§ 5. Tożsamość narodowa i przynależność do narodu	190
§ 6. Podsumowanie	195
Rozdział XII. Odpowiedzialność państwa w koncepcji R2P	198
Część II. Państwo i terytorium – studium przypadku	215
Rozdział I. Konsekwencje nieuznania: przypadek Tureckiej Republiki Cypru Północnego w wybranych orzeczeniach ETPC i ETS	217
§ 1. Wprowadzenie	217
§ 2. <i>Loizidou</i> : problem przypisania czynu podmiotowi nieuznawanemu w świetle prawa międzynarodowego	218
§ 3. <i>Anastasiou</i> : problem uznawalności skutków prawnych aktów podmiotu nieuznawanego	223
§ 4. <i>Apostolides</i> : implikacje nieuznania państwa w stosunkach między jednostkami	226
§ 5. Podsumowanie	229
Rozdział II. Samostanowienie – secesja – uznanie (Uwagi na tle inkorporacji Krymu do Federacji Rosyjskiej)	231
§ 1. Wprowadzenie	231
§ 2. Kto jest podmiotem prawa do samostanowienia?	234
§ 3. Czy prawo do samostanowienia uzasadnia prawo do secesji?	240
§ 4. Uznanie jako warunek udanej secesji	245
§ 5. Podsumowanie	249
Rozdział III. Uregulowanie statusu prawnomiędzynarodowego przedstawicieli państwa <i>in statu nascendi</i> na przykładzie Kurdystanu (wnioski <i>de lege ferenda</i>)	250
Rozdział IV. Traktat o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy a polsko-niemiecka współpraca transgraniczna	261
Rozdział V. Unia Afrykańska wobec problemu granic w Afryce	278
§ 1. Wprowadzenie	278
§ 2. Program Unii Afrykańskiej w sprawie granic	282

§ 3. Konwencja Unii Afrykańskiej w sprawie współpracy transgranicznej	285
§ 4. Podsumowanie	289
Rozdział VI. Ewolucja statusu prawnego Kanału Panamskiego	291
§ 1. Wprowadzenie	291
§ 2. Geneza Kanału Panamskiego i pierwsze regulacje prawne dotyczące jego statusu	293
§ 3. Sytuacja prawna strefy Kanału Panamskiego w latach 1914–1976	303
§ 4. Proces przejmowania wpływów przez Panamę w strefie Kanału Panamskiego	307
§ 5. Kanał Panamski współcześnie	313
§ 6. Podsumowanie	315
Rozdział VII. Bezpieczeństwo w przestrzeni powietrznej w świetle najnowszego orzecznictwa Sądu Najwyższego Stanów Zjednoczonych ...	317
§ 1. Wprowadzenie	317
§ 2. Podstawy prawne	318
§ 3. Fakty	320
§ 4. Pozew i procedura przed sądami stanowymi	321
§ 5. Stanowisko Sądu Najwyższego Stanów Zjednoczonych	322
§ 6. Konsekwencje wyroku dla bezpieczeństwa w przestrzeni powietrznej	326
Rozdział VIII. Dopuszczalność zestrzelenia samolotu pasażerskiego nielegalnie przekraczającego powietrzną granicę terytorium państwa – nowe propozycje w prawie polskim na tle rozwiązań innych porządków prawnych	328
§ 1. Wprowadzenie	328
§ 2. Propozycja zmian w prawie polskim	330
§ 3. Zniszczenie cywilnego statku powietrznego z pasażerami na pokładzie w perspektywie porównawczej	336
§ 4. Podsumowanie	342
Rozdział IX. Trudne początki palestyńskich relacji z Międzynarodowym Trybunałem Karnym	344
§ 1. Wprowadzenie	344
§ 2. Artykuł 12 ust. 3 Statutu i jurysdykcja MTK	346
§ 3. Decyzja Prokuratora MTK z kwietnia 2012 r.	353
§ 4. Rezolucja Nr 67/19	359
§ 5. Podsumowanie	363
Rozdział X. Zakon Kawalerów Maltańskich – suweren bez ziemi?	367

Rozdział XI. Kresy Wschodnie – utracone terytorium Rzeczypospolitej ...	378
Rozdział XII. Hamas i Strefa Gazy v. Izrael i Palestyna	387
§ 1. Wprowadzenie	387
§ 2. Hamas i Strefa Gazy – współzależność	388
§ 3. Relacje z Izraelem	401
§ 4. Hamas/Strefa Gazy a Autonomia Palestyńska	412
§ 5. Podsumowanie	419
Rozdział XIII. Zestrzelenie cywilnego statku powietrznego – aspekty prawne i operacyjne	420
§ 1. Struktura Systemu Obrony Powietrznej RP	420
§ 2. Potrzeba ustanowienia nowych przepisów odpowiadających współczesnym zagrożeniom bezpieczeństwa państwa w przestrzeni powietrznej	424
§ 3. Propozycja nowej regulacji prawnej dotyczącej możliwości zestrzelenia porwanego, cywilnego statku powietrznego z pasażerami na pokładzie	426
Rozdział XIV. Status prawny Grenlandii	438
§ 1. Wprowadzenie	438
§ 2. Rys historyczny	438
§ 3. Sprawa Grenlandii przed Stałym Trybunałem Sprawiedliwości Międzynarodowej	439
§ 4. Zmiana statusu Grenlandii – od terytorium niesamodzielnego do terytorium autonomicznego	440
§ 5. Poszerzenie autonomii Grenlandii	442
§ 6. Ustrój wewnętrzny Grenlandii	443
§ 7. Stosunki Grenlandii z Unią Europejską	445
§ 8. Stosunki Grenlandii z innymi organizacjami międzynarodowymi ...	447
§ 9. Podsumowanie	451
Rozdział XV. Współpraca międzynarodowa parlamentów państw europejskich – wybrane aspekty	453
§ 1. Wprowadzenie	453
§ 2. Organy międzyparlamentarne organizacji międzynarodowych	455
§ 3. Współpraca parlamentów Unii Europejskiej	459
§ 4. Podsumowanie	465
Rozdział XVI. Wyznaczanie granic obszarów morskich w Arktyce. Spory delimitacyjne i ich rozwiązywanie	467
§ 1. Koncepcja sektorów arktycznych	467

§ 2. Porozumienie w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich między ZSRR a Stanami Zjednoczonymi	469
§ 3. Rozgraniczenie szelfu kontynentalnego i wyłącznej strefy ekonomicznej między Norwegią a Rosją	470
§ 4. Istniejące spory delimitacyjne w Arktyce	478
§ 5. Zgłoszenia państw arktycznych do szelfu kontynentalnego wychodzącego poza 200 mil	481
§ 6. Roszczenia państw arktycznych do bieguna północnego	485
Rozdział XVII. „Państwo Palestyna” – status prawny i aktywność Palestyny we współczesnych stosunkach międzynarodowych	490
§ 1. Wprowadzenie	490
§ 2. Zarys konfliktu palestyńsko-izraelskiego	490
§ 3. Prawnomiędzynarodowe kryteria państwowości	495
§ 4. Kryteria państwowości a obecna sytuacja wewnętrzna na palestyńskich terytoriach okupowanych	501
§ 5. Aktywność Palestyńskiej Władzy Narodowej w zakresie stosunków międzynarodowych	507
§ 6. Uznanie Palestyny za państwo przez społeczność międzynarodową – stosunki dyplomatyczne i traktatowe	511
§ 7. Status „państwa niezłonkowskiego – obserwatora” ONZ. Ostateczny dowód państwowości Palestyny?	516
§ 8. Palestyna – państwo nadal <i>in statu nascendi</i>	520
§ 9. Podsumowanie	522